

Generelle retningslinjer for bruk av varemerker eid av eksportutvalget for fisk - "NORGE - Norsk Sjømat" og andre varemerker

1 Varemerket "NORGE - Norsk Sjømat"/andre registrerte varemerker

- Varemerket "NORGE – Norsk Sjømat" er et fellesmerke for norske sjømatprodukter¹.
- Andre registrerte varemerker benyttes til nærmere definerte produktkategorier /kvalitetsstandarder (eksempelvis varemerket "SKREI").
- Innehaver av varemerkene er Eksportutvalget for fisk (EFF), som også regulerer bruken av varemerkene.
- EFF bruker varemerkene i sin virksomhet både i Norge og internasjonalt.

2 Hvem har rett til å bruke varemerket "NORGE – Norsk Sjømat"?

- Fartøy registrert i Fiskeridirektørens register over merkepliktige norske fiskefarkoster, under bruk i ervervsmessig fiske ved norskekysten og i nordlige farvann.
- Virksomheter som driver lovlig norsk havbruksvirksomhet.
- Norske tilvirkningsanlegg som er godkjent av Fiskeridirektøren i henhold til kvalitetsregelverket.
- Bedrifter godkjent av næringsmiddeltilsynet og som kun driver grossistvirksomhet.
- Godkjente eksportører av fisk og fiskevarer.
- Utenlandske produsenter av Norsk Sjømat, som er godkjent i samsvar med sitt nasjonale regelverk og internasjonale standarder, og som har gyldig lisensieringsavtale med EFF.
- Norske næringsorganisasjoner innen fiskeri- og havbruksnæringen som representerer aktørene nevnt ovenfor kan bruke varemerket for å profilere sin virksomhet. EFF definerer hva som skal kunne regnes som en næringsorganisasjon i denne sammenheng.

3 Andre varemerker eid av Eksportutvalget for fisk

Andre varemerker enn "NORGE - Norsk sjømat" kan benyttes av:

- Aktører som oppfyller de generelle retningslinjer for bruk av varemerket "NORGE – Norsk Sjømat", og

¹ Logoen for Norsk Sjømat er registrert som varemerke hos Patentstyret i Norge, i vareklasse 29; fisk (ikke levende), fiskefileter, fiskeprodukter, saltet fisk, konserverte fisk, fiskehermetikk. Logoen er også registrert internasjonalt etter Madrid-protokollen.

- som oppfyller de særskilte produktkrav, kvalitetsstandarder mv som er oppstilt av EFF for bruk av de enkelte varemerker.
- Bruken skal skje innenfor de rammer som følger av inneværende retningslinjer, samt de særskilte retningslinjer gjeldende for det enkelte varemerke.

4 Hvilke produkter kan det søkes lisensieringsavtale for og hva er kriteriene?

- Det er kun anledning til å inngå lisensavtale for produkter produsert av Norsk Laks, Norsk Ørret, Norsk Sild, Norsk Makrell, Norsk Lodde, Norsk Klippfisk, Norsk Sjømat og Norsk Tørrfisk i henhold til de til enhver tid gjeldende retningslinjer og krav oppstilt av EFF.
- Råvarens opprinnelse skal oppfylle kravene som fremgår av disse retningslinjer.
- Produktet må være bearbeidet i Norge eller i det land som det skal selges. For produkter bearbeidet i det land det skal selges må produktet være eksportert direkte til dette som norsk i henhold til gjeldende opprinnelsesregelverk.
- Lisensavtalen inngås mellom EFF og den utenlandske produsenten.
- Før inngåelse av lisensavtale skal det innhentes Eksportørerkjøring fra norsk eksportør eller aktør som i følge "Generelle retningslinjer for varemerket NORGE – Norsk Sjømat" selv oppfyller kravene som stilles i retningslinjene.

5 Vilkår knyttet til produktene

Kun Norsk Sjømat kan merkes med varemerket "NORGE - Norsk Sjømat" eller andre av EFFs varemerker. Norsk Sjømat defineres i denne sammenheng som:

- all sjømat (ville og oppdrettede arter) som er omfattet av definisjonen av fisk og fiskevarer i fiskeeksportloven § 1 og som finnes i naturlige bestander langs norskekysten og i nordlige farvann, eller er oppdrettet i norske farvann, og
- som er fisket/oppdrettet, tilvirket, omsatt og transportert i samsvar med norsk fiskerilovgivning, og som regnes som norsk ved eksport i henhold til gjeldende opprinnelsesregelverk.
- I særskilte tilfeller kan fisk som er importert også benytte varemerket dersom håndverksmessige tradisjoner eller særlig bearbeiding i Norge tilsier dette, herunder kan det også gjøres unntak fra kravet om at råstoffet skal "finnes i naturlige bestander langs norskekysten og i nordlige farvann". Slik bruk skal godkjennes av EFF i hvert enkelt tilfelle.

Eventuelle unntak kan gis kun for bestemte produkter.

6 Bruksområder for varemerkene

- Varemerket skal kun brukes sammen med eget navn eller firmanavn. Merket skal fremkomme som et tilleggsmerke til den lovbestemte merkingen av næringsmidler. Det forutsettes derfor at "NORGE – Norsk Sjømat"-merket eller de

Øvrige varemerker som er omfattet av disse retningslinjene ikke dominerer merkingen.

- Varemerket kan brukes til å markedsføre/profilere norske sjømatprodukter gjennom plassering på f. eks. emballasje (både produkt- og ytteremballasje), markedsføringsmateriell og kontormateriell.
- For varemerker hvor det er angitt særlige retningslinjer for bruk skal disse følges.
- Næringsorganisasjonene kan bruke varemerket "NORGE - Norsk Sjømat" i sitt profileringsarbeid, under forutsetning av at EFF ikke kan oppfattes som avsender av det budskapet organisasjonen formidler.

7 Nærmere retningslinjer for bruk av varemerker

Bruken av varemerket skal være ensartet og i henhold til de retningslinjer og standarder som fremgår av vedlegg [1].

8 Kontroll med bruk av varemerkene

- Den enkelte bruker må selv føre kontroll med at deres produkter tilfredsstiller vilkårene for bruk av de ulike varemerker og at de godkjennelser som måtte kreves for slik bruk foreligger.
- Den enkelte bruker plikter å etablere et system for sporbarhet for samtlige produkter oppstilt av EFF, i henhold til de krav som følger av vedlegg [2].
- EFF eller 3. part utpekt av EFF har rett til å foreta stikkprøvekontroller av all varemerkebruk og om denne er i henhold til krav og retningslinjer oppstilt av EFF.

9 Følger av uberettiget eller ureglementert bruk av varemerkene

- Produkter markedsført under EFFs varemerker i strid med de til enhver tid gjeldende retningslinjer skal dersom EFF krever det umiddelbart trekkes tilbake fra markedet. Den som pålegget rettes mot er selv ansvarlig for å dekke alle kostnader og tap som påløper som i forbindelse med tilbaketrekkingen.
- EFF kan trekke tilbake retten til bruk av varemerket dersom brukeren;
 - i) ikke etterkommer pålegg om å trekke tilbake produkter fra markedet markedsført under EFFs varemerker i strid med gjeldende retningslinjer;
 - ii) anvender varemerkene i strid med gjeldende retningslinjer, og tidligere har mottatt advarsel om at videre bruk i strid med retningslinjene vil kunne medføre tap av retten til bruk av varemerket;
- Dersom en bruker unnlater å etterkomme pålegg om å trekke tilbake produkter markedsført i strid med gjeldende retningslinjer, eller gjør seg skyldig i gjentatte brudd på retningslinjene (mer enn to), kan EFF avkreve den aktuelle bruker et gebyr for den urettmessige bruk. Gebyret skal ikke overstige [10] % av salgsværdien av det parti som er solgt eller markedsført i strid med retningslinjene.

- EFF kan for øvrig anvende de sanksjoner norsk varemerkelovgivning gir hjemmel for.

10 Varighet

- EFF kan endre disse bestemmelsene med tre måneders varsel.
- Endringer kunngjøres på www.seafood.no.

Vedlegg [1] til Generelle retningslinjer – Retningslinjer for bruk av varemerker

- (1) **Hovedmerket "NORGE – Norsk Sjømat" (ren oval)** – kan benyttes på norske sjømatprodukter som enten er bearbeidet i Norge eller som alternativt er bearbeidet i det landet produktet skal selges. For bruk på produkter bearbeidet i utlandet kreves det i hvert tilfelle separat lisensieringsavtale med EFF. EFF skal i alle tilfeller godkjenne bruken av varemerkene på produkt/pakning og materiell før iverksetting.

For bearbeiding i Norge kreves:

- Kategoribetegnelse/begrep skal være tydelig på produkt/pakning ("Norsk Laks" eller tilsvarende)
- Produsent/leverandør-logo skal stå på produktet

For utenlandske produsenter kreves:

- Kategoribetegnelse/begrep skal være tydelig på produkt/pakning ("Norsk Laks" eller tilsvarende)
- Produsent/leverandør-logo skal stå på produktet
- Separat lisensavtale + eksportørgodkjenning
- Godkjent sporingsystem/Chain of custody

- (2) **Kvalitetsmerker (oval + kvalitetselement)** - kan benyttes på produkter som er bearbeidet i Norge og som følger godkjente kvalitetsstandarder – "Skrei", "Norsk fersk torsk" og tilsvarende. Det kreves separat avtale med EFF for bruk av kvalitetsmerker. EFF skal i alle tilfeller godkjenne bruken av varemerkene på produkt/pakning og materiell før iverksetting.

For bearbeiding i Norge kreves:

- Kategoribetegnelse/begrep skal være tydelig på produkt/pakning ("Norsk Laks" eller tilsvarende)
- Produsent/leverandør-logo skal stå på produktet
- Godkjent kvalitetsmerkeavtale med EFF
- Godkjent revisjon fra revisjonsbyrå angitt av EFF

Det åpnes ikke for lisensiering/bruk av kvalitetsmerker på produkter bearbeidet i utlandet.

Vedlegg [2] til Generelle retningslinjer – Krav til sporbarhetssystemer/Chain of custody

Krav til verdikjedesporing er under utvikling. Det forventes at retningslinjer for dette vil være ferdige i 2. Halvår 2010. Det vil bli kunngjort på www.seafood.no.